

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНИЙ ІНЖИНІРИНГ ТА МІЖКУЛЬТУРНІ КОМУНІКАЦІЇ У ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ

рівень вищої освіти – другий рівень (магістр)

галузь знань – 28 / публічне управління та адміністрування

спеціальність – 281 / публічне управління та адміністрування

освітня програма – Публічне управління економічною і цифровою модернізацією суспільства

вид дисципліни – нормативна

факультет – Навчально-науковий інститут «Інститут державного управління»

1. Загальні відомості

Програма навчальної дисципліни «Соціальний інжиніринг та міжкультурні комунікації у цифровому середовищі» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

Викладачі:

кандидат наук з державного управління, Кулініч Олег Васильович,
ovkulinich@gmail.com

старший викладач кафедри права, національної безпеки та європейської інтеграції Ігнатко Л.Ю., linaign8@gmail.com

2. Характеристика та обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів – 5 кредити, загальна кількість годин – 150.

Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
2-й	2-й
Лекції	
28 год.	8 год.
Семінарські заняття	
10 год.	2 год.
Практичні заняття	
18 год.	6 год.

Самостійна робота, у тому числі	
94 год.	134 год.

3. Опис курсу

Метою викладання навчальної дисципліни є підготовка високопрофесійних фахівців, здатних забезпечити планування і розробку відповідних викликам часу управлінських рішень, формування у студентів системних знань про сутність, можливості та ризики соціального інжинірингу, а також навичок ефективної міжкультурної комунікації іноземною мовою в цифровому суспільстві в контексті публічного управління.

Програма спрямована на поєднання теоретичних знань і практичних вмінь, що дозволить студентам критично аналізувати різні ситуації, пов'язані з інформаційною безпекою, етикою, та культурними відмінностями, й успішно комунікувати в умовах міжкультурного середовища, використовуючи сучасні інформаційно-комунікаційні технології, відповідні комунікативні стратегії та знання іноземної мови

Основні **завдання** вивчення дисципліни:

- надати базові знання про сутність, можливості та ризики соціального інжинірингу;
- розвинути навички міжкультурної взаємодії та ефективного спілкування;
- надати практичні навички аналізу та застосування соціальних технологій в управлінні соціальними змінами та міжкультурними комунікаціями;
- навчити використовувати цифрові технології для ефективного впливу на суспільні процеси і вирішення завдань публічного управління в умовах глобалізації;
- розвинути навички спілкування іноземною мовою з урахуванням контексту та типу дискурсу.

Методи навчання: лекції, практичні заняття із розв'язанням проблемних завдань, кейс-стаді, групові дискусії, самостійна робота.

Компетентності відповідно до освітньої програми:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

СК01. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.

РН08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.

РН13. Уміти розробляти політичні й управлінські заходи, враховуючи

переваги сучасних економічних механізмів і цифрових інструментів у публічному секторі, приймати відповідні управлінські рішення.

4. Тематичний план навчальної дисципліни

	Назва теми	Форма навчання, год.	
		Денна	Заочна
1	Вступ до соціального інжинірингу	2	
2	Інструменти та методи соціального інжинірингу в цифровому світі	2	2
3	Застосування соціального інжинірингу в бізнесі та публічному управлінні	2	2
4	Етика та законодавство у соціальному інжинірингу	2	
5	Тенденції та перспективи розвитку соціального інжинірингу	2	
6	Основи міжкультурних комунікацій	2	
7	Конфлікти та їх вирішення у міжкультурному середовищі	2	
8	Особливості міжкультурної взаємодії в громадській діяльності, бізнесі та публічному управлінні	2	2
9	Міжкультурні комунікації у цифровому середовищі	2	
10	Міжкультурна компетентність та її розвиток	2	
11	Роль англійською мови в міжнародному спілкуванні	2	2
12	Використання англійської мови в соціальному підприємстві – ключові стратегії	2	
13	Особливості спілкування англійською мовою в цифровому середовищі	2	
14	Територіальні різновиди англійської мови	2	
	Разом	28	8

Тема 1. Основи соціального інжинірингу.

Основні поняття, моделі та концепції соціального інжинірингу. Історія застосування та еволюція підходів. Типи та рівні соціальної інженерії. Вплив соціального інжинірингу на суспільні процеси.

Тема 2. Інструменти та методи соціального інжинірингу в цифровому світі

Психологічні аспекти соціального інжинірингу. Кіберзлочинність та соціальний інжиніринг. Стратегії впливу на суспільні групи та соціальні процеси. Використання цифрових технологій для впливу на громадську думку

та управління соціальними змінами.

Тема 3. Застосування соціального інжинірингу в бізнесі та публічному управлінні

Соціальний інжиніринг в рекламі та потіттехнологіях. Пропаганда та дезінформація. Інформаційна безпека органів публічної влади. Захист від соціальної інженерії в цифровому середовищі.

Тема 4. Етика та законодавство у соціальному інжинірингу.

Етичні дилеми в соціальному інжинірингу. Моральні аспекти використання соціального інжинірингу. Законодавче регулювання в галузі соціального інжинірингу. Відповідальність та наслідки неправомірного використання соціального інжинірингу.

Тема 5. Тенденції та перспективи розвитку соціального інжинірингу

Майбутнє соціального інжинірингу: тенденції, прогнози та нові виклики в контексті швидкого розвитку технологій. Новітні технології у соціальному інжинірингу. Майбутні виклики та можливості в управлінні суспільними змінами.

Тема 6. Основи міжкультурних комунікацій

Визначення міжкультурних комунікацій. Теорії міжкультурної комунікації. Міжкультурна комунікація в умовах глобалізації. Глобальні та локальні аспекти. Культурні моделі та їх вплив на спілкування. Приклади міжкультурних комунікаційних викликів.

Тема 7. Конфлікти та їх вирішення у міжкультурному середовищі

Міжкультурні бар'єри у комунікації та способи їх подолання. Міжкультурні конфлікти. Способи управління конфліктами у міжкультурних середовищах. Етичні принципи та стандарти поведінки в міжкультурній комунікації.

Тема 8. Особливості міжкультурної взаємодії в громадській діяльності, бізнесі та публічному управлінні

Фактори успіху в міжкультурних комунікаціях. Культурні особливості ведення переговорів. Лідерство в різних культурах. Врахування культурних особливостей при розробці публічної політики.

Тема 9. Міжкультурні комунікації у цифровому середовищі

Цифрове середовище та його вплив на комунікацію. Вплив цифрових технологій на міжкультурну комунікацію. Соціальні мережі та їх роль у міжкультурній комунікації. Цифрова етика та проблеми конфіденційності. Використання соціальних мереж та онлайн платформ для комунікації. Використання штучного інтелекту та машинного навчання.

Тема 10. Міжкультурна компетентність та її розвиток

Майбутні виклики та можливості в управлінні міжкультурними взаємодіями. Компоненти міжкультурної компетентності. Рівні міжкультурної компетентності та способи її підвищення.

Тема 11. Роль англійською мови в міжнародному спілкуванні

Причини становлення англійської мови як мови міжнародного спілкування. Глобалізація англійської мови в міжкультурній комунікації. Англійська як мова дипломатії та політики. Англійська в діловій та науковій діяльності. Англійська мова в цифровому середовищі.

Тема 12. Використання англійської мови в соціальному підприємстві – ключові стратегії

Соціальне підприємство в цифровому середовищі. Стратегії використання англійської мови як елементу успішного просування проекту – самопрезентація, пітчінг, створення контенту для соцмереж тощо.

Тема 13. Особливості спілкування англійською мовою в цифровому середовищі

Стилістичні та мовленнєві особливості формального та неформального спілкування в цифровому середовищі, мовленнєвий етикет.

Тема 14. Територіальні різновиди англійської мови

Історичні передумови формування територіальних різновидів англійської мови. Лексичні, граматичні, фонетичні особливості територіальних різновидів англійської мови.

5. Теми семінарських занять

	Назва теми	Форма навчання, год.	
		Денна	Заочна
1	Актуальних проблеми соціального інжинірингу та міжкультурних комунікацій в Україні в сучасних умовах	2	2
2	Роль міжнародних організацій у міжкультурній комунікації. Співпраця з міжнародними партнерами.	2	
3	Критичне мислення у цифровому середовищі	2	
4	Комунікативні стратегії, типові для спілкування в міжнародному професійному середовищі	2	
5	Англійська мова в публічному управлінні	2	
	Разом	10	2

6. Теми практичних занять

	Назва теми	Форма навчання, год.	
		Денна	Заочна
1	Методи захисту від атак соціального інжинірингу.	2	
2	Використання інструментів соціального інжинірингу для вирішення суспільних проблем в Україні	2	
3	Роль генеративного штучного інтелекту в соціальній інженерії та міжкультурній комунікації	2	
4	Вирішення міжкультурних конфліктів у публічному управлінні	2	2
5	Крос-культурна взаємодія в кризових ситуаціях	2	
6	Загальний огляд ключових граматичних особливостей англійської мови – побудова речень, часові форми дієслів.	4	2
7	Особливості спілкування англійською в цифровому середовищі – відеодзвінки, модерація відеоконференцій, презентації.	2	2
8	Граматичні та лексичні особливості формального та неформального спілкування англійською мовою. Листування електронною поштою та спілкування у чаті. Типові ідіоматичні звороти	2	
	Разом	18	6

7. Самостійна робота

	Назва теми	Форма навчання, год.	
		Денна	Заочна
1	Вступ до соціального інжинірингу	4	6
2	Інструменти та методи соціального інжинірингу в цифровому світі	8	10
3	Застосування соціального інжинірингу в бізнесі та публічному управлінні	6	10
4	Етика та законодавство у соціальному інжинірингу	6	8
5	Тенденції та перспективи розвитку соціального інжинірингу	6	10
6	Основи міжкультурних комунікацій	4	6
7	Конфлікти та їх вирішення у міжкультурному середовищі	6	10
8	Особливості міжкультурної взаємодії в громадській діяльності, бізнесі та публічному управлінні	8	10

9	Міжкультурні комунікації у цифровому середовищі	6	10
10	Історичні передумови формування сучасної англійської мови. Англійська як офіційна мова міжнародних організацій та спільнот. Глобалізація та гібридизація мови.	10	16
11	Основи функціональної граматики англійської мови. Часові форми дієслів, активні і пасивні конструкції, умовні речення. Використання числівників, порівняльних форм прикметників та прийменників.	14	18
12	Відображення культури та етикету у мовленнєвих конструкціях – форми ввічливості, гендерні питання, обрання правильних комунікативних стратегій у відповідності до ситуації спілкування	10	12
13	Розуміння особливостей територіальних різновидів англійської мови – робота з аудіо та відеоматеріалами. Сучасні засоби перекладу текстів за допомогою штучного інтелекту.	6	8
	Разом	94	134

8. Методи контролю та критерії оцінювання

Заслуховування презентації індивідуальних завдань, перевірка контрольних робіт, підсумковий контроль у формі тестування (за умови дистанційного навчання тестування проводиться за допомогою сервісів Google).

Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання				Іспит	Всього
Самостійна робота (виконання практичних завдань + активність на заняттях)	Контрольна робота	Підготовка та проголошення доповіді з презентацією	Разом		
30	20	20	70	30	100

Шкала оцінювання

--

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Активність на заняттях (30). Опитування за тематикою завдань самостійної роботи. Неповна відповідь / зауваження оцінюється зниженням оцінки на 50%. Контрольна робота (20 балів) включає 2 завдання (теоретичне і практичне) – 8+12 балів. За неповне розкриття теоретичного завдання знімається до 3 балів. За 1 фактичну помилку у практичному завданні знімається 2 бали.

За неповне розкриття теоретичного завдання та помилки у практичному знімається до 5 балів.

Наявність матеріалу ІСЗ та доповідь (20) – доповідь, презентація, та обговорення індивідуального самостійного завдання.

Виконані всі завдання, зроблено висновки, матеріал представлено логічне та змістовно, повні відповіді на запитання та гарні навички дискусії – 20 балів.

Є несуттєві недоліки у доповіді та презентації – 15 балів. Суттєві помилки, недоліки у висновках, недостатньо розкрита тема відповіді – 10 балів. Презентація не відповідає структурі доповіді, представлені лише деякі її аспекти, недостатній рівень володіння матеріалом – 5 балів.

Іспит (30): Тест - 15 запитань закритої та напівзакритої форми.

9. Політика курсу

Політика курсу щодо дотримання принципів академічної доброчесності. Суворе дотримання принципів академічної доброчесності згідно до Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (введено в дію наказом ректора № 0501-1/173 від 14.05.2015 р., [Microsoft Word - antiplagiat_nakaz_polozhennya.doc \(univer.kharkov.ua\)](#))

10. Оскарження результатів

Оскарження результатів підсумкового контролю здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу в Харківському

національному університеті імені В. Н. Каразіна (введено в дію наказом ректора № 0211-1/342 від 10.07.2018 р., https://drive.google.com/drive/folders/0BwRBoOD_AIQSZ0xDTkt2eDNrX0U?resourcekey=0-aOZJBRCPvyyPLrt-ewm-qg)

11. Рекомендована література

Основна література:

1. Come on! Капіталізм, недалекоглядність, населення і руйнування планети. Доповідь Римського клубу / Е.У. фон Вайцекер, А. Війкман. Київ : Саміт-книга, 2019. 276 с.
2. Бацевич Ф. Словник термінів міжкультурної комунікації. Київ : Довіра, 2007. 205 с. URL: <http://terminy-mizhkultkomunikacii.wikidot.com>
3. Бистрицький С., Пролеєв С., Зимовець Р. Комунікація і культура в глобальному світі. Київ : Дух і Літера, 2020. 416 с.
4. Іващенко В.Л. Сучасні медіакомунікативні технології: навчальний посібник. Київ: ТОВ «Видавництво “Розумники”», 2021. 192 с.
5. Мова і міжкультурна комунікація. Навч. посібник для університетів. - Київ: Академія, Серія "Альма-матер". 285 с.
6. Почепцов Г. (2019). Еліти, громадяни і комунікації. URL : <https://detector.media/withoutsection/article/168731/2019-07-07-jelyty-grazhdane-y-kommunikatsyy-o-trekh-faktorakh-razvytyya-strany/>
7. Почепцов Г. (2019). Уход медиа из информационного простора у виртуальный. URL : <https://ms.detector.media/mediaanalitika/post/23801/2019-11-17-ukhod-medya-uz-ynformatsyonnogo-prostranstva-v-vyrtualnoe/>
8. Фрай Х. (2018). Hello World. Як бути людиною в епоху машин
9. Холод О.М. Гіпермаркет свідомості і мас-медіа: моногр. Т. 2: Соціальний інжиніринг мас-медіа. Київ : КНУКІМ, 2016. 329 с.
10. Шваб К. Четверта промислова революція. Київ: Клуб сімейного дозвілля, 2019. 416 с.
11. Hurn V., Tomalin B. Cross-Cultural Communication: Theory and Practice/ Palgrave Macmillan, 2018

Допоміжна література:

1. Allman K.A. Impact Investment: a practical guide to investment process and social impact analysis. New York : Wiley, 2017. 304 с.
2. Carrol S. The Big Picture on the origins of life, meaning and the Universe. London : Oneworld Publications, 2016. 467 с.
3. Cotton D., Falvey D. Market Leader 3rd Edition Intermediate Coursebook, вид-во Pearson Longman, 2019
4. Follows T. The future of you. Can your identity survive 210st century technology? N.Y. : Elliot & Thompson, 2021. 192 с.

5. Hadnagy Ch. Social Engineering: the science of human hacking / 2nd ed. New York : Wiley, 2020. 362 c. Ryan Ph. Trust and Distrust in Digital Economies. London: Routledge, 2020. 248 c.
6. Kevin D. Mitnick, William L. Simon. The Art of Deception: Controlling the Human Element of Security. 2003
7. Murphy R. English Grammar in Use Fifth Edition Intermediate, Cambridge University Press, 2019
8. Reality Media / J. D. Bolter, M. Engberg, B. MacIntyre. Cambridge: The MIT Press, 2021. 251 c.
9. Reynolds V. Social Engineering: The Art of Psychological Warfare, Human Hacking, Persuasion, and Deception. Boston, 2016. 87 c.
10. Roda C. Human Attention in Digital Environments. Cambridge Univ. press., 2011. 361 c.
11. Tegmark M. Life 3.0 – being human in the age of artificial intelligence. N.Y., 2017. 440 c.
12. Watson R. Future minds: how the digital age is changing our minds, why this matters, and what we can do about it. London-Boston, 2010. 225 c.

Інтернет-ресурси:

1. social-engineer.org
2. <https://culturalq.com/>
3. <https://eslbrains.com/avoiding-culture-clashes/>
4. <https://5minuteenglish.com/using-english-in-social-entrepreneurship-key-strategies/>
5. <https://test-english.com/>
6. <https://www.linguahouse.com/esl-lesson-plans/business-english>

Гарант освітньої програми

Микола КОВАЛЕНКО